

Loviisan kaupungin omistama rakentamaton omakotitalotontti pääpalkinnoksi Asuntomessuarvontaan, valtuustoaloite

KV 15.02.2023 § 19

Puheenjohtaja ilmoitti, että allekirjoittaneet valtuutetut (ensimmäinen allekirjoittaja Mikael Karlsson) olivat ennen kokousta ilmoittaneet haluavansa jättää seuraavan aloitteen:

Loviisan kaupungin omistama rakentamaton omakotitalotontti pääpalkinnoksi Asuntomessuarvontaan

Loviisan kaupunki järjestää yleisöarvonnalla asuntomessukävijöiden kesken.

Samalla informoidaan kaupungin vapaista teollisuus- ja omakotitalotonttitarjonnasta.

Tähän tarvitaan vetonaula. Siksi aloitteen tekijä ehdottaa Loviisan kaupungin omistamaa rakentamatonta omakotitalotonttia Oliivikuja 2 (pinta-ala 914 m²) Koskenkylän Israelinmetsästä pääpalkinnoksi arvontaan.

Vaihtoehtoisesti vastaava omakotitalotontti toisesta kaupunginosasta.

Oliivikuja 2 on listahinnaltaan 14 624 euroa.

Liite nro 2.

Päätös

Kun aloite oli jätetty, lähetettiin se kaupunginhallitukselle valmisteltavaksi hallintosäännön 135 §:n mukaisesti.

EKIL 23.03.2023 § 70
235/00.01.05/2022

Valmistelijat

maankäyttöinsinööri Antti Piippo, puh. 0440 555 421, ja kaupunkisuunnitteluosaston päällikkö Marko Luukkonen, puh. 0440 555 403

Asia

Kaupunginvaltuuston 15.2.2023 § 19 valtuustoaloitteessa on esitetty, että Loviisan kaupunki järjestää 2023 Asuntomessujen yhteydessä tonttiarvonnalla. Tavoitteena on tehdä Loviisan kaupungin tonttitarjontaa tunnetuksi messuvieraille ja kerätä yhteistietoja Loviisan omakotitonteista kiinnostuneilta henkilöiltä. Saatua markkinointiluvan antaneita yhteystietoja voi kaupungin viestintä hyödyntää jälkimarkkinoinnissaan messujen jälkeen.

Vastaus aloitteeseen

Kaupunkisuunnitteluosasto on vastaanottanut valtuustoaloitteen ja tutkinut vaihtoehtoja arvonnalla järjestämiseksi. On todettu, että vastikkeettomalla

tontinluovutuksella on veroseuraamuksia, jotka tulee tiedostaa tonttiarpajaisia järjestettäessä. Tavallisesti 30 prosentin suuruinen lahjavero jäisi lahjan saajan maksettavaksi, mikä vähentäisi tällaisessa arvonnassa saajan halukkuutta ottaa palkinto vastaan. Arpajaisvero on suuruudeltaan sama kuin lahjavero ja sen maksaa arpajaisten järjestäjä. Verotusarvo lasketaan palkinnon käyvästä hinnasta. Käytännössä vero tulisi siis kääntää joka tapauksessa kaupungin maksettavaksi. Lisäksi tontti tulisi luovuttaa rakentamiseen yksityisten tonttimarkkinoiden sijasta, joten luovutustapa ja -aika tulisi olla sellainen, että tavoiteltu rakentumistavoite toteutuu.

Esimerkkinä voisi tässä tapauksessa käyttää Tuusulan Asuntomessujen 2020 kunnan järjestämää tonttiarvontaa, jossa kunta luovutti piirustuskilpailun voittajalle tontin lahjana (arvo 31 275,00 euroa) ja maksoi arpajais- ja muut mahdolliset verot, lohkomisen ja muut luovutuksesta aiheutuneet kustannukset. Tavallisia tontinluovutusehtoja, kuten rakentamisehtoa tai edelleenluovutuskieltoa ei ollut. Arpajaisista syntyneet kustannukset olivat kunnalle noin 10 000 euroa. Nykytilanne on, että kyseinen Pohjois-Tuusulassa sijaitseva kaavatontti on edelleen rakentamaton ja omistaja on vaihtunut.

Edellä kuvattu tapaus ilmentää arpajaismenettelyn korkeita kustannuksia ja pahimmillaan ei-toivottua lopputulosta. Kunnalla ei ole edellä mainitussa tapauksessa mahdollisuuksia vaikuttaa tontin rakentumiseen. Järjestetyn arvonnassa tuomasta mainosarvosta ei ole tietoa.

Arpajaismenettely voi olla tarkoituksenmukainen, mikäli edellä kuvatut ongelmat pystytään tavalla tai toisella välttämään tai minimoimaan. Lahjakirjalla (0 euron hinnalla) luovutettaessa tulee väistämättä myös veroseuraamuksia. Tonttiarpajaislahjan luovuttamisen tärkeimpänä tavoitteena on, että tontti luovutetaan vain rakennettavaksi. Jotta tontin tarkoituksenmukainen käyttö voidaan varmistaa, täytyy luovutuksessa käyttää kaupungin luovutusehtoja. Luovutuksen täytyy olla vastikkeellinen, jotta kyseisiä ehtoja voidaan käyttää.

Kaupunkisuunnitteluosasto on pohtinut seuraavanlaista menettelyä:

Palkintona on osto-oikeus erikoishintaiseen (nimellishintaiseen) omakotitonttiin. Arvontakohde on omakotitontti (kaavamerkintä AO) Israelinmetsän asuinalueella osoitteessa Oliivikuja 2, Koskenkylä. Kiinteistötunnus 434-473-1-517. Tontin pinta-ala on 914 m² ja rakennusoikeus 229 k-m². Tontin myyntihinta tonttipörssissä on 14 624,00 euroa. Lahja- tai arpajaisverotusarvo on tässä 4 387,20 euroa.

Arvonnassa voittaja saa hallintaoikeuden tonttiin rakentamisen ajaksi (rakentamisveloitteinen maanvuokrasopimus) esimerkiksi 1 eurolla/vuosi. Maanvuokrasopimuksessa noudatetaan normaaleja kaupunginvaltuuston vuonna 2012 hyväksymiä luovutusehtoja (§ 101).

Vuokra-aika on enintään viisi vuotta, jona aikana ostajan tulee rakentaa hyväksytyyn luvan mukainen lopputarkastettu rakennus. Tämän jälkeen vuokraoikeuden haltija voi lunastaa tontin itselleen 1 euron kauppahinnalla. Luovutuksessa noudatetaan normaaleja rakennetun tontin myyntiin liittyviä ehtoja, joissa ostaja omistaa kiinteistöllä olevat rakennukset. Jos tonttia ei syystä tai toisesta viiden vuoden vuokratuuden aikana rakenneta, se palautuu kaupungin hallintaan ilman erillistä päätöstä viimeistään vuokrasopimuksen määräajan päätyttyä.

Nimellistä 1 euron vuokraus- ja myyntihintaa käytettäessä voidaan kiinteistön luovutuksessa noudattaa tavallisia luovutusehtoja. Mahdolliset veroseuraamukset lahja- tai arpajaisveron muodossa huomattavasti alennetusta hinnasta tulee vielä selvittää. Normaalina tontinluovutusmenettelyä käyttämällä voidaan kuitenkin edellyttää vuokraoikeuden omistajalta aktiivisuutta toivotun rakentamisen edistämiseksi. Erityisesti luovutettaessa julkisilla varoilla kaavoitettuja ja esirakennettuja kaavatontteja, on syytä huolehtia, että tontit päätyvät käyttötarkoituksen mukaiseen rakentamiseen.

Kaupunkisuunnitteluosaston ehdotus

Järjestetään Loviisan Asuntomessujen yhteydessä tonttiarvonta kohteelle kiinteistö 434-473-1-517. Luovutusmenettelynä on rakentamisen ajan maanvuokra, loppukatselmuksen jälkeen tontin lunastus. Hinnoitteluna ovat nimellishinnat (esimerkki):

- Rakentamisen ajaksi vuokra: 1 euro/vuosi, ensimmäiset 5 vuotta
- Rakennetun tontin kauppahinta: 1 euro

Selvitetään ennen päätöstä ja sen toimeenpanoa mahdolliset veroseuraamukset. Kaupunkisuunnitteluosasto valmistelee päätösehdotuksen luovutusmenettelystä ja hinnoittelusta kaupunginhallituksen ja kaupunginvaltuuston päätettäväksi.

Liite 42
valtuustoaloite

Esittelijä	Elinkeino- ja infrastruktuurikeskuksen johtaja Sari Paljakka
Ehdotus	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta hyväksyy liitteenä olevan vastineen valtuustoaloitteeseen § 19/15.2.2023.
Päätös	Elinkeino- ja infrastruktuurilautakunta palautti asian uudelleen valmisteluun.
